

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «ОВД та СЕО»

Ступінь вищої освіти – Бакалавр
Спеціальність **101 Екологія**
Освітня програма «Екологія»
Рік навчання - 2, семестр - 4
Форма навчання – денна, заочна
Кількість кредитів ЄКТС - 5
Мова викладання - українська

Лектор курсу
Контактна інформація
лектора (e-mail)
Сторінка курсу в eLearn
<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=503>

Паламарчук Світлана Петрівна, кандидат с.-г. наук, доцент
e-mail spal@i.ua

4

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Оцінка впливу на довкілля сільськогосподарської діяльності» формує у здобувачів знання щодо процесу проектування і проведення екологічної оцінки впливу на довкілля та набуття навиків практичної роботи, оволодіння прийомами і методами оцінки впливу щодо діяльності сільськогосподарських об'єктів; набуття навиків використання картографічних методів для екологічного обґрунтування господарської діяльності; ознайомлення з нормативною, законодавчою та правовою базою екологічної оцінки, ознайомлення з нормативами стану природного середовища, раціонального використання і відтворення природних ресурсів у процесі прийняття рішень щодо провадження сільськогосподарської діяльності.

Предметом дисципліни «Оцінка впливу на довкілля сільськогосподарської діяльності» є оволодіння знаннями і навичками теоретичних основ екологічної експертології та законодавства України в галузі екологічної оцінки об'єктів агросфери які необхідні для усвідомлення екологічної політики держави, врахування екологічних пріоритетів при здійсненні сільськогосподарської, виробничої діяльності, науково-обґрунтованого проведення еколого-експертних робіт.

Набуття компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати складні комплексні завдання у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування при здійсненні дослідницько-інноваційної діяльності.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК01. Здатність розв'язувати комплексні проблеми на основі системного наукового та загальнокультурного світогляду, що стосуються екології, охорони довкілля і раціонального природокористування із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.

ЗК02. Здатність працювати в міжнародному контексті з проблем екології, охорони довкілля і раціонального природокористування.

Фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

СК03. Здатність виконувати оригінальні дослідження процесів і явищ в екосистемах різного рівня організації, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у сфері

екології, охорони довкілля та природокористування, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень за використання сучасних наукових методів.

СК06. Здатність застосовувати сучасні методичні підходи для дослідження навколишнього природного середовища та оцінювання впливу окремих видів діяльності на стан його окремих компонентів, електронні інформаційні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та навчальній діяльності, зокрема для моделювання процесів та прийняття оптимальних рішень у сфері екології, охорони природи та раціонального природокористування.

СК03. Здатність виконувати оригінальні дослідження процесів і явищ в екосистемах різного рівня організації, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у сфері екології, охорони довкілля та природокористування, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень за використання сучасних наукових методів.

СК06. Здатність застосовувати сучасні методи і обладнання для дослідження параметрів навколишнього природного середовища, в тому числі методи біотестування і біоіндикації, електронні інформаційні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та навчальній діяльності, зокрема для моделювання процесів та прийняття оптимальних рішень у сфері екології, охорони природи та раціонального природокористування.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН01. Розуміти основні концепції, теоретичні і практичні проблеми, історію розвитку та сучасного стану наукових знань з екології, охорони довкілля та природокористування; формулювати і перевіряти гіпотези, використовувати для обґрунтування висновків належні докази (результати теоретичного аналізу, експериментальних досліджень і математичного та комп'ютерного моделювання) з метою розв'язання значущих наукових та науково-прикладних проблем екології.

ПРН06. Мати сучасні концептуальні знання та високий методологічний рівень у сфері екології та на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень.

ПРН02. Планувати і виконувати експериментальні та теоретичні дослідження з екології, охорони довкілля та оптимізації природокористування з використанням сучасних методів дослідження абіотичних та біотичних параметрів навколишнього природного середовища, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.

ПРН05. Застосовувати сучасні інструменти та технології пошуку оброблення й аналізу інформації з проблем екології та дотичних питань, зокрема, статистичні методи аналізу даних, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи.

ПРН06. Мати сучасні концептуальні знання та високий методологічний рівень у сфері екології та на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
Тема 1. Основні принципи та законодавчі підстави здійснення екологічної оцінки впливу на довкілля в Україні та в світі.	2 год. лекції/ 4 год. практичні	Здобувач має знати основні законодавчі та нормативні документи щодо проведення екологічної оцінки. Здобувач має знати сфери застосування	Практична робота: Здобувач має структурувати законодавчо-нормативні документи за сферами застосування ОВД.	10

		оцінки впливу на довкілля згідно нормативних документів.	Виконати завдання і захистити роботу	
Тема 2. Види сільськогосподарської діяльності, що можуть мати значний вплив на довкілля. Гласність оцінки впливу на довкілля, громадські слухання.	4 год. лекції/ 6 год. практичні	Здобувач повинен здійснити аналіз видів с.г. діяльності, значти їх впливу на довкілля. Сформулювати мету громадських обговорень в процесі ОВД.	Практична робота: Здобувач має здійснити аналіз основних об'єктів та суб'єктів сільськогосподарської діяльності.	15
Тема 3. Особливості проведення ОВД при лісогосподарському та сільськогосподарському освоєнні земель, на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду чи в охоронних зонах.	4 год. лекції/ 6 год. практичні	Здобувач повинен знати порушення, які встановленні законодавством щодо об'єктів природно-заповідного фонду. Вплив на фауну, флору, біорізноманіття сільськогосподарських підприємств.	Практична робота: навести обмеженні в оприлюдненні відомості про об'єкти Червоної книги України. Знати показники-індикатори впливу. Виконати завдання і захистити роботу.	10
Тема 4. Оцінка впливу діяльності сільськогосподарських підприємств на повітряне середовище.	2 год. лекції/ 4 год. практичні	Здобувач має знати алгоритм розрахунку концентрацій шкідливих речовин у повітрі. Комплексні заходи щодо забезпечення нормативного стану навколишнього середовища і його безпеки при діяльності с.г. підприємств.	Практична робота: Здобувач має виконати роботу щодо розрахунку розсіювання шкідливих речовин в атмосфері від стаціонарних виробничих, сільськогосподарських джерел. Самостійно виконати завдання і захистити роботу.	10
Тема 5. Нормативно-методичне забезпечення та етапи підготовки висновку та звіту з оцінки впливу на довкілля на прикладі сільськогосподарського підприємства.	2 год. лекції/ 2 год. практичні	Здобувач має знати основні розділи звіту та висновку з оцінки впливу на довкілля, етапи підготовки Звіту, структурні частини. Знати та вміти провести опис місця провадження сільськогосподарської діяльності, методи збору та аналізу інформації.	Практична робота: Здобувач має коротко написати приклад оформлення звіту, висновків і чітко вказати основні види сільськогосподарської діяльності, у відповідності до переліку видів діяльності та об'єктів, визначених статтями Закону про ОВД. Виконати завдання і захистити роботу.	5
Тема 6. Оцінка впливу сільськогосподарської діяльності на водні об'єкти.	2 год. лекції/ 2 год. практичні	Здобувач має знати види та кількість очікуваних відходів, викидів (скидів), забруднення води при сільськогосподарській діяльності. Знати нормативну та	Практична робота: Здобувач має знати всі види сільськогосподарських робіт поблизу водосховищ та їх вплив на водні об'єкти. Управління водними ресурсами	5

		законодавчу бази щодо екологічної оцінки водних об'єктів.	для ведення сільськогосподарства, у тому числі із зрошуванням і меліорацією.	
Тема 7. Оцінювання екологічних ризиків сільськогосподарської діяльності об'єктів.	4 год. лекції/ 6 год. практичні	Здобувач має знати кількісні значення інтегральних оцінок загроз, що характеризують екологічну безпеку України. Здобувач має володіти методами оцінки ризику природно-техногенної безпеки: оцінки шкоди, завданої життю та здоров'ю людини і матеріальні збитки.	Практична робота: Здобувач має вміти провести оцінку ризику сільськогосподарського впливу на безпеку довкілля. Самостійно за допомогою інтернет ресурсів розраховувати інтегральний показник екологічної небезпеки та знати його ранжирування регіонів України за рівнем безпеки.	15
Всього за семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ІШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Закон України Про оцінку впливу на довкілля
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2059-19#Text>
2. Дмитрук, Ю. М., Семенчук, В. Г., & Томаш, Л. П. (2022). Управління та відновлення земель сільськогосподарського призначення в Україні в контексті їх сталого використання.
<http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/12187/1/%D0%9F%D0%B5%D1%80%D>

0%BB%D0%B8%D0%BD%D0%B8%20%D1%81%D1%82%D0%B5%D0%BF%D0%BE%D
0%B2%D0%BE%D0%B3%D0%BE%20%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%8E%202022-6-
9.pdf

3. Стратегічна екологічна оцінка. URL: <https://mepr.gov.ua/timeline/SEO.html>
4. База Законодавча України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show>
5. Єдиний реєстр з оцінки впливу на довкілля. URL: <http://eia.menr.gov.ua/>
6. Оцінка впливу на довкілля в Україні: вирішення проблеми по-європейськи.

Аналітичний документ. Львів: 2011 р. - 22 с.
<https://www.rac.org.ua/uploads/content/110/files/otsinka-vplyvu-na-dovkillya-v-ukrayini.pdf>